

Slobodan Škerović

KO OSTANE NJEMU DVIJE

Franko Bušić, *Ostani noćas doma*, DADAnti, Split, 2012, 111 str.

Pređa mnom je zbirka poezije *Ostani noćas doma*, splićanina Franka Bušića, jednog od najprominentnijih hrvatskih pesnika s početka 21. stoleća, iako je tek zašao u „najbolje godine“ (rođ. 1971). Svestrani umetnik, slikar, ilustrator, poeta, esejista, performer..., ovaj mladi avangardista je predsednik i osnivač veoma aktivne „DADAnti“ – Udruge za promicanje Eksperimentalne Umjetnosti iz Splita.

Ispod vrha njegovog pera izašla je pregršt genijalnih stohastičkih haikua, ali i nekoliko ciklusa provokativnih, erotskih i kritičkih pesama u kojima se autor poigrava eksplozijom telesne strasti i zaglupljujućom pornografijom društvene kulture. I upravo je ova njegova kritička igra banalnim konvencijama sredstvo sasvim neposrednog razotkrivanja pravog stanja stvari.

Već pesmom koja otvara zbirku, „To su moji dukati“, Bušić određuje prostor u koji uvodi čitaoca. *Sjekira* i *strašilo* su njegovo oružje i ne zna se unapred ko će od njega postradati. Pred nama se otvara bojno polje, na kojem se odvija boj prsa u prsa, bizarnim, vulgarnim, nežnim i duhovitim sredstvima.

U ovoj zbirci se u pojedinim pesmama ukrštaju mnogobrojni aspekti društvenog taloga, koji zapravo jeste savremeno društvo, i pesnikovog sukoba s njim, što se i vidi iz stihova poput sledećih:

*najebao zbog poezije
kao mnogo puta prije
uskraćen za vaginu
ne prvi put*

(„Zbog poezije“)

Prepoznatljivi su uticaji velikih pesnika, od E.E. Kamingza, Džojasa, do signaliste M. Todorovića, ali i klasika poezije, poput Bašoa ili Vijona. Ovi uticaji, međutim, nisu nakalemljeni erudicijom, nego su proživljeni od najranije mladosti. Evo nekoliko stihova iz jedne autobiografske („Ne moram se truditi“), nakon sudbonosne automobilske

nesreće:

*probudio sam se sa spoznajom
da se više ni oko čega u životu
ne moram truditi*

*i onda su se u školi
petice pretvorile u trojke i dvojke
jedinice čak
pa onda punk alkohol rat
razorene veze kockarnice
putovanja zatvori*

*ne moram se truditi
znao sam s deset*

Bušićevo „nevezivanje“ pred opasnostima života, uzneseno je na nivo visoke umetnosti pružanja otpora zakonitoj gluposti koja nas okružuje kao „prirodno stanje“. Neprestano je u sukobu s takvom prirodom, a kruna toga u realnom životu je DADAAnti udruge, anarhistički „prst u oku“ učmaloj i hinjenoj „kulturnoj sceni“ kojom vladaju nedoučeni političari i hijererijski sikofanti.

U četiri pesme „Apokalipsa I-IV“, vrhunskim umećem, pesnik sažeto prikazuje strukturu raspada koji se nasilno uspostavio kao civilizacija. Karakteristično za istinskog slobodoljupca, Bušić ne nudi ulepšane i moralizatorske „bolje svetove“ od ovog „najgoreg od svih svetova“, nastanjenog *konkubinama, porsekim obveznicima i objesnom jagnjadi*. Njegov prezir prema apologetama, zahvata široko – od Vitmena do vegetarijanaca, bogova s Olimpa do Hrista (koji je egoista).

Poezija zaista nastaje iz pobune, i ona je odraz postojanja *izvan* uređenosti nastale metodama i zamislama gore pomenutih subjekata. Ovakvo stanje pobune nema u sebi „obećanje“ da će biti bolje. Ali i ovako kako je, dovoljno je zanimljivo pesniku da se prošeta po Paklu i prkosno svede računicu u orgazam sada i na licu mesta.

Peta pesma *Apokalipse*, naslov joj je „Njoj“, glasi ovako:

*blijede pogledaj ruke isusova sveviđenja
u znakovitim snoviđenjima
na marinkova stojka uzjaši
i zanjiši se kudikamo tamo-amoo
tamo*

ispraznosti ništavila

Ovde je sažet virtuozni ludistički kredo, koji je možda u naše krajeve došao na istočnom vetru, prozirući kroz veselo šarenilo iluzije. Spoj ovakvog ukrštanja filozofije „praznine“ i balkanskog, dionizijskog Stojka, porodio je istinskog barbarogenija – Barbu Franka Bušića, na našu sreću i radost.